

Znak: 991100/0220-12/11

Warszawa, 2011-02-10

Pan
Michał Boni
Minister-Członek Rady Ministrów**Kancelaria Prezesa Rady Ministrów***Wznowy Panie Ministrze,*

Uprzejmie informuję Pana Ministra, że do przekazanego przy piśmie z dnia 24 stycznia 2011 r., znak SMB-10-1(2)/2011, projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych zgłaszam następujące propozycje uzupełnień i doprecyzowań:

Do art. 2 (zmiana ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych)

Brak jest rozstrzygnięć, czy będą podlegały opodatkowaniu, a jeżeli tak to na jakich zasadach:

- 1) świadczenie kapitałowe, określone w art. 40j ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 2) jednorazowa wypłata, o której mowa w art. 40k ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Do art. 3 (zmiana ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych)

Do pkt 18

W zmienianym art. 192 ustawy :

- 1) w ust. 2 pkt 1 - proponujemy skreślić wyrazy „albo ponowne ustalenie jej wysokości”;
- 2) w ust. 3 na końcu zdania proponujemy postawić przecinek i dodać wyrazy „w części obliczonej ze środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym.”.

Zaproponowane doprecyzowania są konsekwencją zmian wprowadzanych w ustawie o emeryturach kapitałowych. I tak:

- 1) zmiana pierwsza jest konsekwencją skreślenia przepisów przewidujących ponowne ustalenie okresowej emerytury kapitałowej, tj. pkt 1 lit. b w art. 16 ust. 1 oraz art. 25;
- 2) zmiana druga jest konsekwencją zmian przewidujących ustalenie okresowej emerytury kapitałowej nie tylko ze środków zgromadzonych w ofe, ale również zewidencjonowanych na subkoncie w ZUS, wprowadzonych m.in. w art. 7, 8 pkt 2, 14 ust. 4-6, art. 16 ust. 1 pkt. 1 lit. c oraz w art. 24.

Sekretariat Ministra-członka Rady Ministrów

Michał Boniego

SMB.10-1(M)/11 dn. 11. 02. 2011

Do art. 4 (zmiana ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych)

1. Do pkt 5:

1) w dodawanym art. 40c ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy „stan konta” proponujemy zastąpić wyrazami „stan subkonta”;

2) w dodawanym art.40d:

a) w ust. 4 w zdaniu drugim wyrazy „stan konta” proponujemy zastąpić wyrazami „stan subkonta”;

b) w ust.5 we wzorze na wskaźnik kwartalnej waloryzacji składek zewidencjonowanych na subkoncie (WKW) liczbę 100 proponujemy zastąpić przez 100% (w dwóch miejscach wzoru),

c) proponujemy nowy ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Kwota zwiększenia wynikająca z kwartalnej waloryzacji składek przeprowadzonej przy ustalaniu okresowej emerytury kapitałowej, nie jest uwzględniana przy dokonywaniu kolejnych waloryzacji rocznych.”

9. Przepisy ust. 1-8 stosuje się odpowiednio do waloryzacji kwoty składek i odsetek zewidencjonowanych na subkoncie przy ustalaniu świadczenia kapitałowego.”

Zaproponowany przepis ust. 8 ma przeciwdziałać podwójnej waloryzacji środków zewidencjonowanych na subkoncie w przypadku ustalania prawa do emerytury kapitałowej, tj. kwartalnej (dla celów ustalania emerytury), a następnie rocznej.

Zaproponowany przepis ust. 9 przewiduje kwartalną waloryzację środków zewidencjonowanych na subkoncie także w przypadku ustalania prawa do świadczenia kapitałowego, które jest swego rodzaju „emeryturą”.

3) w dodawanym art. 40 h:

a) w ust. 1 pkt 1 zamiast przywołania „art. 40f ust. 4” powinno być przywołanie „art. 40f ust. 2.”;

b) w części zdania po tiret wyrazy „ na dzień otrzymania zawiadomienia albo dokumentów ” proponujemy zastąpić wyrazami „odpowiednio na dzień ustania wspólności majątkowej albo na dzień śmierci”.

Zaproponowana zmiana umożliwi przeprowadzanie rocznej waloryzacji składek także za okres przypadający pomiędzy dniem ustania wspólności majątkowej albo śmierci, a dniem powzięcia przez ZUS wiadomości o tych zdarzeniach.

4) w dodawanym art. 40i ust. 5 wyrazy „ na dzień otrzymania zawiadomienia” proponujemy zastąpić wyrazami „ na dzień śmierci emeryta” (uzasadnienie jak w pkt 3 lit b),

5) w dodawanym art. 40j:

a) w ust. 5 zdaniu drugiemu proponujemy nadać brzmienie:

„Jeżeli kwota świadczenia kapitałowego jest niższa niż kwota dodatku pielęgnacyjnego, a Zakład nie wypłaca emerytury lub renty, świadczenie kapitałowe wypłaca się raz na kwartał, w trzecim miesiącu kwartału.” .

Zaproponowane doprecyzowanie ma na celu umożliwienie wypłaty świadczenia kapitałowego ustalonego w bardzo niskiej wysokości – w terminach kwartalnych – tylko w takim przypadku, gdy Zakład nie wypłaca innego świadczenia emerytalno – rentowego.

b) ust. 6 proponujemy uściślić poprzez nadanie brzmienia:

„6. Świadczenie kapitałowe podlega corocznie waloryzacji na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

6) w dodawanym art. 40k:

a) ust. 1 proponujemy uzupełnić poprzez nadanie brzmienia:

„1. Stan subkonta, o którym mowa w art. 40j ust. 1 pomniejsza się o kwoty:

1) wypłaconego świadczenia kapitałowego;

2) niezrealizowanego świadczenia, o którym mowa w art. 40j ust. 7.”

Stan subkonta powinien być pomniejszany również o kwoty świadczenia niezrealizowanego,

b) w ust. 4 pkt 1 wyrazy „ 116 ust. 1b, 1c i 2” proponujemy zastąpić wyrazami „art. 115, 116 ust. 1b, 1c, 2 i 4” a wyrazy „ art. 130 ust. 2-3” wyrazami „ art. 130”.

Proponowana zmian polega na uzupełnieniu przywoływanych w ust. 4 pkt 1 przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o regulacje dotyczące właściwości miejscowej jednostki organizacyjnej ZUS upoważnionej do rozpatrzenia wniosku i wydania decyzji w sprawie świadczenia kapitałowego oraz o regulacje dotyczące wypłaty świadczenia przekazywanego za granicę,

c) w ust. 5 zaproponowane rozwiązanie może być odebrane jako nierówne traktowanie osób uprawnionych do środków pozostałych na subkoncie po śmierci posiadacza subkonta. Wydaje się, że projektowana ustawa powinna podobnie traktować wszystkie osoby, które mogą wystąpić z wnioskiem o wypłatę świadczenia kapitałowego, a tym samym nie wprowadzać różnicowania – z uwagi na wiek posiadacza konta – uprawnień związanych z podziałem środków zewidencjonowanych na tym subkoncie.

Proponujemy przyjęcie rozwiązania, że podział środków zewidencjonowanych na subkoncie osoby pobierającej świadczenie kapitałowe (np. w razie rozwodu czy śmierci) będzie miał miejsce bez względu na wiek osoby pobierającej to świadczenie, a więc także po osiągnięciu 65 lat, na zasadach ogólnych dotyczących subkonta. W celu nie dopuszczenia do sytuacji, że podział będzie dotyczył niewielkich kwot pozostałych na subkoncie (a będzie to miało miejsce w ostatnim okresie pobierania świadczenia kapitałowego) proponujemy przyjęcie zasady, że jeżeli stan subkonta zmniejszy się do kwoty niższej niż dwudziestokrotność kwoty dodatku pielęgnacyjnego – pozostała kwota będzie wypłacana posiadaczowi subkonta w formie jednorazowej wypłaty.

Dlatego też proponujemy nadanie ust. 5 brzmienia:

„ 5. Jeżeli stan subkonta w wyniku pomniejszenia, o którym mowa w ust.1, będzie niższy od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego wypłata pozostałych środków zewidencjonowanych na tym subkoncie jest dokonywana w formie jednorazowej wypłaty.”

d) w ust. 6, w celu uzupełnienia, proponujemy dodać zdanie drugie w brzmieniu :
„ Przepisy ust. 4 oraz art. 40j ust. 4 stosuje się odpowiednio.”

e) w ust. 7 wyrazy „ z dotacji budżetu państwa” proponujemy zastąpić wyrazami „z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych”.

Z uwagi na treść art. 29 ust. 10 ustawy o finansach publicznych proponujemy, aby świadczenie kapitałowe i jednorazowa wypłata były finansowane z FUS, bez wskazania źródła ich finansowania.

2. Do pkt 7

Zmianemu art. 54 pkt 10 proponujemy nadać brzmienie:

„ 10) emerytury kapitałowe, świadczenia kapitałowe oraz jednorazowe wypłaty ustalane ze składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a”.

Część składki na ubezpieczenie emerytalne, odprowadzanej dotychczas do ofe, zasili przychody FUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w wyodrębnionym funduszu emerytalnym i będzie zewidencjonowana na subkoncie. Jednocześnie w projekcie ustawy zakłada się, że kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie stanowi podstawę do wypłaty zarówno emerytury kapitałowej, świadczenia kapitałowego jak i jednorazowej wypłaty, co wskazuje, że świadczenia te powinny być finansowane ze składek z tytułu ubezpieczeń społecznych, a więc środków zgromadzonych w FUS. Dlatego też nie ma przesłanek do finansowania tych wydatków wyłącznie z dotacji budżetu państwa.

3. Do pkt 9

- 1) wprowadzenie prowizji za pobór i dochodzenie składek ewidencjonowanych na subkoncie wymaga odpowiedniego dostosowania także art. 55 pkt 1 ustawy, poprzez nadanie brzmienia:

„1) ze składek na ubezpieczenia społeczne, niepodlegających przekazaniu na rzecz otwartych funduszy emerytalnych, pomniejszonych o należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia składek podlegających ewidencjonowaniu na subkoncie, o których mowa w art. 76 ust. 1 pkt 3a;”;

- 2) konsekwencją zmniejszenia kwoty składek odprowadzanych do ofe będzie uszczuplenie przychodów ZUS, przy nie zmienionych zadaniach związanych z poborem i dochodzeniem składek. Przeciwdziałać temu ma zaproponowana w zmienianym art. 76 ust. 1 pkt 3a prowizji w wysokości do 0,4% kwoty składek zewidencjonowanych na subkontach. Prowizja według zaproponowanej formuły będzie mogła być jednak pobierana dopiero od 2013, z uwagi na fakt, że ewidencjonowanie składek na subkontach rozpocznie się dopiero pod koniec 2012 r. Dlatego też proponujemy wprowadzenie do projektowanej ustawy przepisu przejściowego w brzmieniu:

„ Art. .1. W roku 2011 i 2012 należność z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia składek podlegających ewidencjonowaniu na subkoncie, o której mowa w art. 76 ust. 1 pkt 3a ustawy zmienianej w art. 4, wynosi 0,15% kwoty przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne.

2. Należność, o której mowa w ust.1, jest ustalana i przekazywana na rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w okresach miesięcznych.”.

Zaproponowana formuła pozwoli na uzupełnienie przychodów ZUS na poziomie zbliżonym do uszczuplenia w związku ze zmniejszeniem kwoty składek odprowadzanych do ofe. W roku 2011 szacowane uszczuplenie przychodów z tego tytułu wyniesie ok. 78 mln zł , natomiast 0,15% szacowanego przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne wyniesie 71 mln zł. Oznacza to, że ZUS nadal będzie w stanie sfinansować niezbędną dla wdrożenia proponowanych zmian modyfikacje systemu informatycznego.

Do art. 8 (zmiana ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych)

1. Do pkt 2 lit b

W dodawanym ust. 4 pkt 2 proponujemy wykreślić wyrazy „ dotacji z budżetu państwa do”.

Zgodnie z proponowanym rozwiązaniem emerytury kapitałowe wypłacane ze środków zewidencjonowanych na subkoncie będą finansowane z FUS.

2. Do pkt 4

W projektowanym ust. 3 spójnik „lub” proponujemy zmienić na „oraz”.

Ponadto proponujemy dodanie nowego ust. 1a w brzmieniu”

„1a. W przypadku wyczerpania jedynie środków:

- 1) zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym – okresowa emerytura kapitałowa wypłacana jest w części obliczonej ze środków zewidencjonowanych na subkoncie;
- 2) zewidencjonowanych na subkoncie - okresowa emerytura kapitałowa wypłacana jest w części obliczonej ze środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym.”.

Zaproponowane doprecyzowanie wynika z faktu, że nie można wykluczyć przypadku wyczerpania się jedynie środków zgromadzonych w ofe albo jedynie środków zewidencjonowanych na subkoncie (np. po przyznaniu prawa do okresowej emerytury kapitałowej nastąpi rozwód i podział będzie dotyczył środków gromadzonych w ofe od 1999 r. , a na subkoncie - tylko od kwietnia 2011.)

3. Do pkt 13

Z zaproponowanego przepisu wynika, że dożywotnia emerytura kapitałowa ze środków zewidencjonowanych na subkoncie będzie wyliczana w oparciu o ofertę przygotowaną przez fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych wybrany przez ubezpieczonego. Oznacza to, że FUS będzie finansował świadczenia, których wysokość ustalana będzie przez fdek. FUS będzie więc ponosić ryzyko ustalenia zbyt wysokiej stawki (a w konsekwencji także budżet państwa, który jest gwarantem wypłat).

Przedstawione wątpliwości wskazują, że po wprowadzeniu zasady zapisywania części składki na II filar na subkoncie w ZUS, dotychczasowa formuła dożywotniej emerytury kapitałowej nie sprawdza się. Jest to dodatkowy powód (obok niekompletności regulacji dotyczącej dożywotnich emerytur kapitałowych z uwagi na brak ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych) uzasadniający pilną potrzebę podjęcia prac nad określeniem zasad wypłaty emerytur kapitałowych po 2013r.

Do art. 13

W celu doprecyzowania po wyrazach „składek należnych” proponujemy dodać wyrazy „za okres”

Do art. 14 ust. 3

Wyraz „kwartalnej” należy zmienić na „rocznej” ponieważ proponowany przepis odwołuje się do dodawanego art. 40c ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w którym mowa jest o wskaźniku rocznej waloryzacji.

Do uzasadnienia

1. Na str. 5 treść „z zastrzeżeniem nieujemności wskaźnika waloryzacji” proponujemy zmienić na „z zastrzeżeniem, że w wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan subkonta nie może ulec obniżeniu”. Wskaźnik waloryzacji składek zewidencjonowanych na subkoncie nigdy nie będzie ujemny, co najwyżej stopa waloryzacji (wskaźnik minus 100%) może być ujemna.
2. Na stronie 11 treść „... stopy zastąpienia, a więc relacji między ostatnim otrzymywanym wynagrodzeniem a emeryturą” proponujemy zamienić na „... stopy zastąpienia, a więc relacji między emeryturą a ostatnim otrzymywanym wynagrodzeniem”. Stopa zastąpienia to iloraz emerytury (w momencie przyznania) do ostatniego otrzymywanego wynagrodzenia.
3. Jeśli kwoty w tabeli na str. 20 w kolumnie 1 zostały zaczerpnięte z szacunków jakie wykonywał dla Ministerstwa Finansów ZUS (wyniki przekazane w piśmie z 21 stycznia 2011 r.), to:

- 1) kolumna „poprawa salda...” rocznego dotyczy funduszu emerytalnego, a nie jak napisano FUS,
 - 2) należałoby dopisać założenia przy jakich dokonano szacunków (chodzi tu o inne założenia niż założenia makroekonomiczne),
 - 3) należałoby podać definicję salda rocznego,
 - 4) szacunki wykonane przez ZUS i przekazane do Ministerstwa Finansów 21 stycznia 2011 r. wykonane były dla innego, niż w projekcie ustawy, wariantu dziedziczenia środków zewidencjonowanych na subkoncie po zmarłym ubezpieczonym (a mianowicie przy założeniu, że 50% kwoty zewidencjonowanej na subkoncie osoby zmarłej ewidencjonowane jest na subkoncie osoby płci przeciwnej w tym samym wieku co osoba zmarła, a 50% kwoty zewidencjonowanej na subkoncie osoby zmarłej wypłacane jest jednorazowo).
4. Na str. 21 i 22 zostały przedstawione wykresy prognozowanych wpływów i wydatków funduszu emerytalnego oraz prognozowanego salda rocznego funduszu emerytalnego. W podpisach do wykresów napisano „Źródło: Obliczenia DAS KPRM na podstawie modelu FUS09”. Prosimy dopisać, że model FUS09 zbudowany został w ZUS.
5. W związku z danymi podanymi w tabeli na str. 22 zwracamy uwagę, że ZUS przeprowadzał szacunki dotyczące obniżenia stopy składki do ofe. Wyniki tych szacunków przekazane zostały do Kancelarii Premiera w pismach z dnia 14 stycznia i 19 stycznia 2011 r. Szacunki te przeprowadzone zostały przy innych założeniach makroekonomicznych niż umieszczone na końcu uzasadnienia projektu. Z kwot zamieszczonych w rozważanej tabeli wywnioskować można, że zaczerpnięte zostały one z pisma ZUS (znak 992600/073/13/2011/NS) do Pana Michała Boniego – Członka Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu Stałego Rady Ministrów. Wyniki te uzyskane zostały przy innych założeniach makroekonomicznych niż zamieszczone w uzasadnieniu projektu. Poza tym kwoty w omawianej tabeli dotyczą wyłącznie jednorazowych wypłat z tytułu śmierci emeryta, gdy śmierć nastąpi w ciągu 36 miesięcy od przyznania emerytury z FUS (zasady analogiczne jak przy wypłacie gwarantowanej, o której mowa w ustawie o emeryturach kapitałowych). Dziedziczenie po ubezpieczonym, w wariantcie z którego najprawdopodobniej zaczerpnięto kwoty do rozważanej tabeli, było w postaci zapisu na subkoncie (100% środków na subkoncie zmarłego ubezpieczonego zapisywane jest na subkoncie osoby płci przeciwnej w tym samym wieku co osoba zmarła). W tabeli z uzasadnienia nie ma więc pełnego kosztu dziedziczenia, gdyż nie ma zwiększenia wydatków na emerytury z tytułu dziedziczenia środków zewidencjonowanych na subkoncie po zmarłym ubezpieczonym. Aby uzyskać koszt dziedziczenia w danym roku należałoby od wydatków z funduszu emerytalnego w wariantcie z dziedziczeniem (wydatki te zawierały również kwoty jednorazowych wypłat) odejmować wydatki z funduszu emerytalnego w wariantcie bez dziedziczenia. Poza tym prosimy, aby podając szacunki wykonane w ZUS załączać wszystkie założenia, przy których szacunki zostały sporządzone. Przy założeniach, przy których wykonano ostatnie szacunki dla Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (pismo z dnia 1 lutego 2011 r. do Pana Michała Boniego, znak 992600/073/18/2011/DST), prognozowany koszt dziedziczenia składek zewidencjonowanych na subkoncie (różnica między wydatkami funduszu emerytalnego w warunkach proponowanych zmian z dziedziczeniem i w warunkach proponowanych zmian bez dziedziczenia), w kwotach zdyskontowanych inflacją na 2009 r. kształtowałyby się następująco:

Koszt dziedziczenia¹⁾ (różnica między wydatkami na świadczenia z funduszu emerytalnego w warunkach proponowanych zmian z dziedziczeniem i bez dziedziczenia) - kwoty zdyskontowane inflacją na 2009 r.

	<i>w mld zł</i>
2011-2019	0,1
2020-2029	1,5
2030-2039	6,2
2040-2049	15,4
2050-2060	26,4

*) przy założeniach makroekonomicznych przekazanych do ZUS przez KPRM w styczniu 2011 r.

6. Zwracamy uwagę, że zgodnie z projektem ustawy wpłaty dokonywane na IKZE wynosić będą maksymalnie 4% rocznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne już od 2017 r., a nie od 2020 r. (str. 23)
7. Zwracamy uwagę na fakt, że stopniowe zwiększanie stopy składki przekazywanej do otwartych funduszy emerytalnych (z 2,3% do 3,5% podstawy wymiaru składki), przy jednoczesnym obniżeniu stopy składki, która będzie ewidencjonowana na subkoncie przypadać będzie w okresie, w którym prognozowane jest zwiększanie deficytu rocznego funduszu emerytalnego (co przedstawia wykres na stronie 22 uzasadnienia).

Niezależnie od powyższych uwag zwracam się z prośbą o rozważenie możliwości wprowadzenia dodatkowych zmian w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Aktualnie obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń zostało wydane w dniu 7 lutego 1983 r. na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawiera w art. 194 zapis pozwalający na stosowanie rozporządzenia wydanego w 1983 r., o ile uregulowania zawarte w rozporządzeniu nie są sprzeczne z ustawą.

W świetle uregulowań zawartych w Konstytucji RP oraz nowych zasad techniki legislacyjnej – część rozwiązań, które wcześniej były zawarte w rozporządzeniu, powinna być zawarta w ustawie, a delegacja ustawowa powinna precyzować, w jakim zakresie może być wydane rozporządzenie wykonawcze.

W związku z tym – wydanie nowego rozporządzenia będzie możliwe dopiero po nowelizacji ustawy przewidującej nową konstrukcję upoważnienia odpowiadającego zarówno Konstytucji RP jak i zasadom techniki legislacyjnej.

W przygotowanym we wrześniu ubiegłego roku projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw zawarte były propozycje wprowadzenia nowego art. 128a oraz nowego art. 137a i 137b. Zawarte były też propozycje uchylecia ust. 5 w art. 117, art. 123 i 137 oraz wprowadzenia nowego brzmienia ust. 5 art. 116. Projekt z dnia 3.09.2010 r. przekazany został do uzgodnień międzyresortowych. Z punktu widzenia ZUS bardzo istotne jest jak najszybsze zastąpienie rozporządzenia z 1983 r. nowym rozporządzeniem, którego projekt został dołączony do projektu ustawy zmieniającej i który zawiera szereg rozwiązań dostosowanych do aktualnego stanu prawnego, a także rozwoju elektroniczacji w obszarach działania ZUS.

Wprowadzenie nowego art. 137a oraz art. 137b uzasadnione jest natomiast tym, iż zasady wypłaty świadczeń nie powinny być regulowane rozporządzeniem, a w szczególności zasady wypłaty świadczeń do rąk opiekuna faktycznego osoby z niesprawnością umysłową. Ponadto projektowany przepis art. 128a, upoważniający ministra do spraw zabezpieczenia społecznego do wydania rozporządzenia nie obejmuje swoim zakresem zagadnień związanych z wypłatą świadczeń.

W szczególności proponowane zmiany polegają na :

1) dodaniu po art. 128 nowego art. 128a w brzmieniu:

„Art. 128a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres obowiązków informacyjnych organów rentowych;
- 2) tryb i zasady wszczęcia postępowania w sprawach świadczeń;
- 3) zasady ustalania daty zgłoszenia wniosku o świadczenie lub o ustalenie jego wysokości, jeżeli wniosek nie został złożony w organie rentowym;
- 4) rodzaje dowodów uzasadniających prawo do świadczeń lub ich wysokość;
- 5) zakres danych, które mogą być udowodnione w drodze zeznań świadków lub oświadczeń ubezpieczonych wraz ze wskazaniem formy tych zeznań lub oświadczeń;
- 6) sposób obliczania okresów uwzględnianych przy ustalaniu świadczeń;
- 7) elementy, jakie powinna zawierać decyzja organu rentowego oraz jej uzasadnienie, a także zakres informacji, które powinny być zawarte w pouczeniu do tej decyzji;
- 8) formę prowadzenia akt sprawy i ich przechowywania oraz okres przechowywania akt sprawy prowadzonych w formie elektronicznej;
- 9) tryb postępowania oraz rodzaje dowodów niezbędnych do przyznania przez Prezesa Zakładu świadczeń w drodze wyjątku
- uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego i terminowego ustalania prawa i wysokości świadczeń przewidzianych w ustawie.”;

2) nadaniu nowego brzmienia art. 116 ust. 5:

„5. Do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość.”;

3) uchyleniu w art. 117 ust. 5;

4) uchyleniu art. 123;

3) uchyleniu art. 137;

4) dodaniu po art. 137 art. 137a i 137b w brzmieniu:

„ Art. 137a. 1. Kwotę emerytury lub renty przysługującej za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje.

2. W razie śmierci emeryta lub rencisty wstrzymanie wypłaty świadczenia następuje od miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zmarł emeryt lub rencista.

Art. 137b. 1. Jeżeli z akt sprawy wynika konieczność ustanowienia dla osoby uprawnionej do emerytury lub renty opiekuna prawnego, do czasu jego ustanowienia świadczenia mogą być wypłacane osobie pełniącej faktyczną opiekę nad emerytem lub rencistą, po uprzednim pouczeniu o konieczności poinformowania organu rentowego o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczenia albo wstrzymanie wypłaty świadczenia w całości lub w części oraz o obowiązku zwrotu świadczenia przez tę osobę w przypadku, gdy zostało pobrane nienależnie.

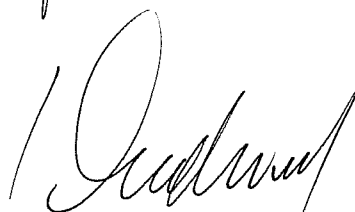
2. Podstawę do wypłaty świadczenia na ręce opiekuna może stanowić oświadczenie osoby sprawującej faktyczną opiekę nad emerytem lub rencistą, wskazanej przez organ,

który z racji wykonywanych zadań posiada informacje dotyczące sprawowania tej opieki.”.

Konsekwencją propozycji wprowadzenia nowych art. 128a, 137a i 137b są odpowiednie zmiany w innych przepisach, które w zakresie postępowania o świadczenia oraz w zakresie wypłaty świadczenia zawierają odesłanie do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dotyczy to następujących zmian:

- 1) art. 11 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 252 z późn. zm.) poprzez dodanie po art. 135 powołania art. 137b,
- 2) art. 15 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.) poprzez zastąpienie wyrazów „art. 137 -144” wyrazami „art. 137a, 138-144”;
- 3) ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656):
 - a) art. 26 ust. 1 poprzez dodanie po „art. 135” wyrazów „art. 137b” i skreślenie wyrazów „i art.137”;
 - b) art. 28 ust. 1 poprzez zastąpienie wyrazów „art. 116-128” wyrazami „art. 116-128a”;
- 4) ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. Nr 97, poz. 800):
 - a) art. 16 ust. 1 poprzez dodanie po wyrazach „art. 135” wyrazów „art. 137b” i skreślenie wyrazów „i art. 137”;
 - b) art. 18 ust. 1 poprzez zastąpienie wyrazów „art. 117 – 128” wyrazami „art. 117-128a”;
- 5) art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507 z późn. zm.) poprzez zastąpienie wyrazów „art. 133-144” wyrazami „art. 133 – 136 i art. 137a – 144”;

Z powodzeniem

Zbigniew Derdziuk